

(до 50-річчя з дня народження)

Народився Василь Павлович у с. Черняхівому, Кагарлицького району, Київської області, в сім'ї селянина-бідняка. Дитинство його пройшло в труді і навчанні. У 1924 р. за відрядженням Губернського комітету незаможних селян, юнак Комісаренко поступив у Київську фельдшерську школу, яку успішно закінчив у 1926 р. Після закінчення школи Василь Павлович працював фельдшером у Запорізькій і Полтавській областях. У 1928 р. він поступив у Харківський медичний інститут, який закінчив у 1932 р. Того ж року він був прийнятий до аспірантури у відділ патологічної фізіології Українського науково-дослідного інституту експериментальної ендокринології. В 1935 р. В. П. Комісаренко закінчив аспірантуру і захистив дисертацію на вчений ступінь кандидата медичних наук, після чого був затверджений старшим науковим співробітником інституту.

Працюючи в галузі експериментальної ендокринології, Василь Павлович одночасно творчо вивчав виробництво орґано- та ендокринопрепаратів. У 1937 р. В. П. Комісаренко, молодий спеціаліст, комсомолец, був призначений директором Українського інституту ендокринології й орґанотерапії. Цю посаду він займав до 1940 р. і залишив її в зв'язку з призначенням його заступником наркома охорони здоров'я УРСР. Тоді ж Василь Павлович поступив і в докторантуру.

Тісний науковий контакт з академіком О. О. Богомольцем остаточно визначив шлях Василя Павловича як ученого. В 1941 р. він захистив дисертацію і дістав учений ступінь доктора медичних наук.

За час своєї наукової роботи зробив цінний вклад як в опублікував 60 наукових джерел Василя Павловича теоретичний і практичний тогенезу інсулінового шоку інсулінових судорог, а також гіпоксією клітинних

Дуже оригінальними причина інсулінового шоку нині мозку. Ці дослідження докторську дисертацію Н. Б. Медведєва писали: вчення механізму лікували. Ця ж праця стала відправною В. П. Комісареня яких полягає у вивченні у головному мозку.

У післявоєнний період
 ги приділяє розробці мето
 паратів. З надниркових з
 кортикотонін. Експеримен
 кортикотонін стійко і три
 гострій і хронічній гіпотон
 вивчення впливу кортико
 кори надниркових залоз т
 цесах організму»). Цей
 лабораторії ендокринних

Другий органопрепарат з селезінки, — спленін — в козів ранніх строків вагітності в ряді лікувальних закладів

Під керівництвом В. ендокринних функцій Інст наук УРСР і кафедри пат писано бизько 100 науков

Діяльність Василя П
кою роботою. Як директор

У період Великої Вітчизняної війни В. П. Комісаренко продовжував працювати заступником наркома охорони здоров'я УРСР, а також уповноваженим Південно-Західного фронту. Починаючи з 1944 р. Василь Павлович керував лабораторією ендокринології в Інституті експериментальної біології і патології. Після реорганізації Інституту експериментальної біології і патології та Інституту клінічної фізіології Академії наук УРСР В. П. Комісаренко з 1953 р. очолює лабораторію ендокринних функцій Інституту фізіології ім. О. О. Богомольця Академії наук УРСР. В 1948 р. В. П. Комісаренко був обраний членом-кореспондентом, а в 1951 р. — академіком АН УРСР.

Педагогічну діяльність Василь Павлович почав у 1932 р. на кафедрі патофізіології у Харківському медичному інституті як асистент. Тут він працював до 1938 р. В 1942 р. він продовжував педагогічну роботу в Київському медичному інституті, який був тоді в евакуації. У тому ж році йому було присвоєно звання професора. В 1950 р. В. П. Комісаренко був обраний завідувачем кафедри патофізіології Київського медичного інституту ім. акад. О. О. Богомольця.

За час своєї наукової і педагогічної діяльності В. П. Комісаренко зробив цінний вклад як в теорію, так і в практику медичної науки. Він опублікував 60 наукових праць, серед яких три монографії. Всі дослідження Василя Павловича присвячені питанням ендокринології. Великий теоретичний і практичний інтерес становлять його праці з проблеми патогенезу інсулінового шоку. Він довів центрально-нервове походження інсулінових судорог, а також вивчив токсичну дію інсуліну, яка зумовлена гіпоксією клітинних елементів мозкової тканини.

Дуже оригінальними експериментами В. П. Комісаренко довів, що причина інсулінового шоку полягає в порушенні окисних процесів у тканині мозку. Ці дослідження узагальнені ним у монографії і становлять докторську дисертацію Василя Павловича. О. О. Богомолець і Н. Б. Медведева писали: «Праця ця створює новий напрям в галузі вивчення механізму лікувальної дії інсуліну при діабеті та шизофренії». Ця ж праця стала відправною в теперішньому напрямі досліджень очолюваної В. П. Комісаренком лабораторії ендокринних функцій, завдання яких полягає у вивченні механізму впливу гормонів на обмін речовин у головному мозку.

У післявоєнний період своєї діяльності В. П. Комісаренко багато уваги приділяє розробці методів одержання нових органо- та ендокринопрепаратів. З надниркових залоз він одержав біологічно активний препарат кортикотонін. Експериментальні і клінічні дослідження показали, що кортикотонін стійко і тривало підвищує артеріальний кров'яний тиск при гострій і хронічній гіпотонії. Матеріали з експериментального і клінічного вивчення впливу кортикотоніну опубліковані в монографії («Гормони кори надниркових залоз та їх роль у фізіологічних та патологічних процесах організму»). Цей напрям також розвивається тепер колективом лабораторії ендокринних функцій.

Другий органопрепарат, одержаний за методом В. П. Комісаренка з селезінки, — спленін — виявився ефективним засобом лікування токсикозів ранніх строків вагітності. Спленин тепер широко випробовується в ряді лікувальних закладів України.

Під керівництвом В. П. Комісаренка співробітниками лабораторії ендокринних функцій Інституту фізіології ім. О. О. Богомольця Академії наук УРСР і кафедри патофізіології Київського медичного інституту написано близько 100 наукових праць, а також захищено 14 дисертацій.

Діяльність Василя Павловича не вичерпується науково-дослідницькою роботою. Як директор Українського інституту експериментальної ен-

докринології він провадив велику науково-організаційну роботу, особливо в справі реорганізації і збільшення виробництва орґано- та ендокрино-препаратів. Завдяки його енергії і наполегливості виробництво інсуліну в цьому інституті було збільшено в 20 разів. Своїми науковими працями та організаційною діяльністю В. П. Комісаренко зробив цінний вклад у справу розвитку радянської теоретичної і практичної ендокринології.

Слід відзначити також і велику громадську діяльність, яку провадить Василь Павлович. Протягом багатьох років він був головним ендокринологом УРСР, членом редакційної колегії журналів «Врачебное дело», «Проблемы эндокринологии», «Наука і життя», заступником голови Всесоюзного товариства ендокринологів. З 1948 по 1954 р. він був членом президії і головою Товариства для поширення політичних і наукових знань УРСР. В. П. Комісаренка кілька разів обирали делегатом Української республіканської та Всесоюзної конференції прихильників миру. В 1952 р. він був делегатом Конгресу народів миру у Відні. В. П. Комісаренко є членом правління Товариства для поширення політичних і наукових знань УРСР.

За свою різноманітну корисну науково-педагогічну та громадську діяльність В. П. Комісаренко нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора.

Так побажаймо ж талановитому вченому-комуністу Василю Павловичу Комісаренку міцного здоров'я і довгих років життя для продовження його визначної діяльності на благо передової радянської науки.

В. С. Лусенко

Член-кореспондент

30 березня 1957 р.
член-кореспондента Академії наук
Опанасовича Горд
їні.

О. О. Городецький
Ново-Кости́тах, Самар

В 1916 р. він закінчив
медичний факультет Самарського
університету третього курсу
працював у госпіталах

В 1920 р. наказом
міністра освіти в Саратові
можливості продовжити
навчання в с. Малахівку, Дергачів
титулу участь у боротьбі
Саратовського університету

Після цього Олександр
різних селах і містах
наукової діяльності. Після
незабаром став визначним

В 1935 р. О. О.
Башкирського медичного
інституту. Там він працював
дисертацію на тему

В роки Великої Вітчизняної
війни Олександр
генетичними відділами
свої сили, знання і досвід
церів Радянської Армії
рентгенотерапії вогнетрав